

تشخیص احتمالی بیماری سپتی سمی هموراژیک ویروسی در تعدادی از مراکز تکثیر و پرورش ماهیان قزل آلای ایران با روش هیستو پاتولوژیکی و آزمایش ملکولی (PCR)

دکتر عادل حقیقی خیابانیان اصل^۱، دکتر بهرام کاظمی^۲، دکتر مژگان بنده پور^۳

۱، ۲ و ۳- گروه بهداشت و بیماریهای آبزیان دانشکده علوم تخصصی دامپزشکی- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران- ایران

پست الکترونیکی مسئول مقاله: dolmalid@yahoo.com

با هدف و به منظور بررسی وضعیت آلودگی مراکز تکثیر و پرورش قزل آلای رنگین کمان کشور (ایران) به ویروس عامل بیماری‌سپتی سمی هموراژیک ویروسی (VHS) از تعدادی مراکز تکثیر و پرورش قزل آلای کشور نمونه گیری بعمل آمد. نمونه های اخذ شده شامل بافت های کلیه، طحال، کبد، آبشش، قلب، روده و پانکراس بود، که پس از کالبدگشایی ماهیان از بافت های هدف یاد شده برای هر دو روش آزمایشی (ملکولی) PCR و پاتولوژی نمونه برداری گردید که پس از مقایسه نتایج حاصله از مجموعه کل نمونه های 100 مرکز مورد مطالعه به روش PCR، 10 مورد مثبت و بقیه منفی بود؛ و در روش پاتولوژی نیز از مجموع کل نمونه 100 مرکز مورد مطالعه تعداد 15 مورد نمونه دارای علایم تیپیک پاتولوژیکی بوده و بقیه فاقد علایم پاتوگنومونیک تشخیص داده شد. نتایج این مطالعه حاکی از پراکنش ویروس عامل بیماری VHS در برخی از مراکز تکثیر و مزارع پرورش ماهی قزل آلای کشور بوده و با توجه به نتایج مقایسه ای این بررسی لزوم سیاست گذاری نظرات بهداشتی و کنترل و پیشگیری بیماری اجتناب ناپذیر است. با توجه به الکتروفوروز محصول PCR روی آگاروز 2٪ باند 566 bp مربوط به ژن گلیکوپروتئین ویروس VHS می باشد. همچنین در مطالعات بافت های پارانشیماتوز بخصوص کلیه، توسط رنگ آمیزی با تکنیک ایمونوپراکسیداز اسی ، ویروس لوکالیزه شده در بافت هماتوپوتیک کلیه مشخص می باشد . در مقاطع هیستو پاتولوژیکی کلیه، نکروز شدید سلولی به همراه هسته های تکه شده (کاریو رکتیک) مشاهده گردید (رنگ آمیزی E&H). در بررسی های بالینی و کالبدگشایی نیز عدتا علائم تیپیک خونریزی در کیسه شنا و چربی های احشائی در اثر عفونت سپتی سمی خونریزی دهنده ویروسی قابل مشاهده می باشد. در نهایت نتیجه اینکه ، با توجه به محاسن و اختصاصات ویژه هر کدام از روش های تشخیصی در این بررسی و مطالعه مقایسه ای این دو تکنیک تشخیصی در بیماری ویروسی (VHS) ایده بسیار مناسبی برای ادامه مطالعات بر روی پاتوژنیستی (بیماریزایی) و جداسازی ویروس عامل بیماری و تعیین درجه حدت آن برای اولین بار در ایران می باشد.

کلمات کلیدی: سپتی سمی هموراژیک ویروسی- پاتولوژی- Nested-PCR (پی سی آر دو مرحله ای)- قزل آلای رنگین کمان- ایران